

Ceny ogłoszeń

za wiersz milimetry przed 1 złoty w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 10 proc., a świąteczne 25 proc. drożej. Drobne ogłoszenia po 10 groszy. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Najmniej 1 zł. Za zastrzeżenia miejsca dolicza się 25%.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.
Redaktor naczelny: WITOLD FABRYCY.

Prenumerata wynosi miesięcznie

zł. 2.—

Adres Redakcji, Administracji i Drukarni: Sosnowiec, ul. Teatralna 1a
Telefon Redakcji 6-92, Administracji 4-97, Drukarni 4-94.

Konto czechowe 304.247
P.K.O. Katowice

ODDZIAŁY:

KIELCE, Kilińskiego 18, tel. 13 78; BEDZIN, Małachowskiego 24, tel. 599; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 277; ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. 97; CZELĄDZ, Plas 11 li-topada 8; GRODZIEC, ulica Kościuszki, tel. 16.

0 2 miliony 116 tys. wrosła ludność w Polsce Niemcy budują forty na pograniczu polskim

Przemówienie min. spraw wewnętrznych Z. Kościalkowskiego

WARSZAWA, 11. 2. (wl.) Dyskusja budżetowa w sejmie się już kończy. Dzisiaj sejm omówił budżet min. spraw wewnętrznych, jutro ministerium skarbu oraz ustawę skarbową. — Środa będzie dniem wolnym od obrad, a we czwartek nastąpi trzecie czytanie budżetu i ostateczne jego uchwalenie tak, ażeby zgodnie z terminem, przepisany przez Konstytucję, budżet został przesłany do senatu dn. 15 lutego.

Dzisiejsze posiedzenie sejmu wyekwiowane było z dużym zainteresowaniem. Zapowiedziano bowiem mowę polityczną min. Kościalkowskiego, który w swoich wystąpieniach w komisji wstrzymał się od wyrażenia opinii politycznej.

Obrady zaczęły się od krótkiego referatu pos. Pączka, poczem zabrał głos ludowiec Bogusławski, który przemawiał o biurokratycznym odnoszeniu się administracji państwowej do ludności, zwłaszcza wiejskiej.

Wydatki M. S. W. w latach ostatnich stabilizują się na cyfrze poniżej 200 milionów zł. rocznie, co w porównaniu z r. 1930-31 stanowi spadek o 22 proc.

Liczba mieszkańców Polski wynosiła 1 stycznia 1930 r. 31.258.000, co stanowiło wzrost o 427 tys.; w r. 1931 — 31.685.000, co stanowiło wzrost o 491 tys.; w r. 1932 — 32.173.000, co stanowiło wzrost o 462 tys.; w r. 1933 — 32.639 tys., co stanowiło wzrost o 386 tys.; w r. 1934 — 33.024.000, co stanowiło wzrost o 386 tys. oraz 1 stycznia 1935 — 33.374.000, co stanowiło wzrost o 350 tys.

W ciągu ostatnich pięciu lat przyrost ludności zatem wynosi 2.116.000 osób, co stanowi prawie 7 procent ludności.

Po zamknięciu dyskusji zabrał głos minister spraw wewnętrznych Zygmunt Kościalkowski, odpowiadając na wstępie posłowi Winiarskiemu, który w sposób bezprzykładny, siląc się na dowcip zaatakował jednego z poprzedników ministra — gen. Sławoj - Składkowskiego, zarzucając mu, że gen. Składkowski będąc na stanowisku ministra spraw wewnętrznych zdemoralizował administrację i policję.

Minister podkreślił zasługi swego poprzednika śp. Bronisława Pierackiego. Zasadnicza linja polityczna ministerjum pozostaje bez zmiany. Polityka wewnętrzna musi być podobnie jak polityka zagraniczna oparta o rację stanu, a temsamem musi wykazywać cechy ciągłości.

Oświadczam — ciągnął minister — iż jesteśmy zwolennikami równości obywatelskiej i dlatego musimy odrzucić wszelkie rozważenia o przywileje. Od stopnia spełnionych obowiązków obywatelskich uzależnione jest uprawianie do pierwszeństwa w zabieraniu głosu i wpływaniu na sprawy publiczne. Nieporozumienie polega również na niezrozumieniu istoty wolności obywatelskiej. Po wojnie szerokie sfery obywateli nie tylko nie bronią się przed ingerencją państwa, lecz ingerencji tej w coraz nową dziedzinę ży-

cia żądają. Hasłem całej administracji jest i być powinno zjednoczenie wszystkich ludzi dobrej woli około zagadnień państwowych i samorządowych. Tak postępując administracja działa najlepiej, również w interesie zabezpieczenia podstawowych warunków bezpieczeństwa i porządku publicznego w państwie. Zadaniem administracji jest także uprzedzać i zapobiegać naruszeniu praw, lecz represje dają tylko wynik doraźny, muszą one stanowić tylko korektywę konieczną, prze-

żewszystkiem do elementów zanarciarzowanych i działających w pełni świadomości. Natomiast w stosunku do sześciu sfer obywateli administracja z tych sankcyj korzystać powinna z jaknajwiększym umiarem.

W dalszym ciągu minister zaznacza, że nie jest zwolennikiem częstych zmian na stanowiskach czyżto wojewodów, czy starostów. Łansowane w prasie pogłoski o zmianach na tych czy innych stanowiskach mają cele polityczno - partyjne.

Włosi przygotowują zbrojną wyprawę do Afryki

RYM, 11. 2. (wl.) Według włoskiego komunikatu urzędowego, 29-go stycznia br. grupa uzbrojonych abisyńczyków zaatakowała oddział włoski w Af-Dub, na południe od Ualulal. W wyniku starcia po stronie włoskiej padło 5 zabitych i 6 rannych. Straty abisyńczyków są znacznie większe. — Poselstwo włoskie w Addis - Abeba otrzymało instrukcje, aby zaprotestować u rządu abisyńskiego.

Dla oceny sytuacji, która jest od kilku miesięcy napięta, godne uwagi są słowa komunikatu urzędowego, że Abisynja wywiera presję na spornym terytorjum, gromadząc wojska i prowokując tam w ostatnich czasach nowe incydenty.

Paryski korespondent „Matina“ w

związku z incydentem granicznym włosko - abisyńskim pisze: W politycznych kręgach rzymskich panuje przekonanie, iż należy skończyć z powtarzającymi się incydentami, przedstawiającymi niebezpieczeństwo dla kolonii Somalisu i Erytrei. Zresztą zdaje się, że rząd już obecnie przewiduje szereg poważnych zarządzeń o charakterze wojskowych. Krążą pogłoski o tem, iż miarodajne koła już rzekomo postanowiły rozpocząć akcję o wielkich rozmiarach. Wielu oficerów już rzekomo otrzymało wezwania. Uważają, iż w razie, gdyby Włochy zdecydowały się zorganizować ekspedycję wojskową, konieczne byłoby powołanie kilku roczników.

Krwawe bójki wśród marjawitów

Minister Jędrzejewicz nie przyjął „biskupów“ Feldmana, Próchnickiego i Rostworowskiego

ŁÓDŹ, 11. 2. (wl.) Rozłam wśród marjawitów trwa w dalszym ciągu. Wprawdzie ostatni synod marjawicki wybrał nowego „generała“ Feldmana, jednak nie uznają go inne nieliczne zresztą placówki marjawickie, jak w Gąbinie, w Zgierzu, Peplowie pod Bodzanowem i w Łowiczu.

W Łowiczu miejscowy kościół marjawicki został zlikwidowany, a gmach kościoła przejął miejscowy 10 p. p. W gmachu tym będzie prawdopodobnie urządzony kościół garnizonowy. W Zgierzu, gdzie pozostają jeszcze nieliczne grupy kozłowitów, doszło do krwawych bójek. Pod Bodzanowem we wsi Peplowie, pobili się miejscowe „biskupie“ i „kapłanki“. Również do krwawych awantur doszło w Gąbinie, gdzie miejscowy „kapłan“ cpowiedział się za „biskupem“ Feldmanem, jednak „arcybiskup“ Kowalski ma tam swych licznych zwolenników, którzy zaatakowali duchownego tak, że ten uciekł i skrył się w centrali rozłamowców w Łowiczu.

Interwencja „biskupów“ Feldmana, Próchnickiego i Rostworowskiego w ministerjum W. R. i O. P. w Warszawie nie dała żadnych wyników.

Delegacja rozłamowców z nowym „generałem“ sekty na czele, nie została przyjęta przez ministra wyznań religijnych.

Zatarg w Łowiczu trwa w dalszym ciągu. Kowalski wraz z wiernymi „siostrami“ urzęduje w części przykła sztornej, rozłamowcy zaś na czele z Feldmanem okupują część klasztoru zapisaną hipotecznie na nazwisko Próchnickiego. Jedynie „biskup“ Kopystyński, który jest jednocześnie lekarzem-ginekologiem urzęduje i mieszka na terenie Kowalskiego choć sam jest jedną z głównych sprężyn rozłamu.

Według przypuszczeń Kowalski żyje obecnie ze złożonych u niego legatów. Dochodami rozłamowców są wprawdzie fabryczki wody sodowej, kilku młeczarni oraz pracowni hafciarstwiej.

W Łowiczu kursują pogłoski, iż Ko-

PARYŻ, 11. 2. (wl.) W związku z obiegającymi niedawno dzienniki jako nieznanymi pogłoskami o niemieckich pracach fortyfikacyjnych na pograniczu polsko-niemieckim, pismo dzisiejszej niemieckiej emigracji politycznej „Pariser Tageblatt“ — przynosi na ten temat rewelacyjne szczegóły.

Równoległe do granicy polsko - niemieckiej, w miejscach oddalonych od siebie o 40—50 kilometrów, rozpoczęte zostały na olbrzymią skalę prace przygotowawcze do wzniesienia ufortyfikowanych stanowisk dla ciężkich karabinów maszynowych oraz ciężkiej i lekkiej artylerji, które posiadać będą doskonałe schrony dla obsługi. Całość tych stanowisk tworzyć będzie w przyszłości główna linja obronna. Przed nią znajdować się będzie linja czołowa, na którą złożą się stanowiska dla karabinów maszynowych, wznieszone na wyniosłościach, odległych od siebie o 400—500 metrów. Stanowisko takie posiada schron, zbudowany w żelbetonie, a zabezpieczony całkowicie przed ogniem karabinów maszynowych i karabinów zwykłych. Dzieli się on na 3 części, z których jedna przeznaczona jest na pomieszczenie dla obsługi. — Całość jest po ukończeniu pokrywana ziemią, co ma uchronić schron od działania bomb lotniczych.

Pracami temi kierują niemieckie władze wojskowe, a wykonawcą jest firma „Nord - Sulbau A. G.“ z Berlina. W chwili obecnej została wykonana część fortyfikacyj na Pomorzu Pruskim.

Kowalski spodziewa się, że rozłamowcy powrócą do niego i uznają jego zwierzchnictwo.

Pożar w Sosnowcu

Wezorem późnym wieczorem straż miejska w Sosnowcu i zaalarmowana została wiadomością o pożarze w składowisku drzewa frimy „Sosna“ p. Englar-da, mieszczącym się przy ul. Leśnej 10. Ogień powstał prawdopodobnie od żelaznego piecyka w małym drewnianym domku, w którym mieścił się kantor. Straż przybywszy na miejsce, zastała budynek w płamieniach. Dzięki energicznej akcji ratunkowej pożar ugaszono, zapobiegając poważniejszej katastrofie.

Wprowadzenie pociągów motorowych na linii Katowice - Sosnowiec - Olkusz - Kielce - Radom usprawnić może całą komunikację na tej linii

O fatalnym stanie połączeń kolejowych pisaliśmy już na naszych łamach, stwierdzając, że władze kolejowe dziwnie po macoszemu traktują Zagłębie Dąbrowskie i nie uwzględniają najżywniejszych potrzeb tego ośrodka przemysłowego. Jaskrawym przykładem jest zniesienie całkowitego pociągu nocnego z Katowic do Zabkowic między godziną 12 w nocy a 5 rano, a co jeszcze ważniejsze fatalnie wprost połączenie i skasowanie niektórych pociągów na linii Sosnowiec — Olkusz — Kielce — Radom i odcięcie przez to Zagłębia Dąbrowskiego od miasta wojewódzkiego — Kielce.

Ten stan rzeczy jest nadal nie do utrzymania. W obecnej bowiem chwili z Sosnowca do Kielce i Radomia idą tylko 3 pociągi na dobę. Z tych pociągów dwa, a mianowicie wychodzące z Sosnowca o godz. 0.07 i 18.15 spełniają swe zadanie jako pociągi dalekobieżne do Warszawy Wschodniej, Lublina, Kowla itd., nie mają natomiast żadnego prawie znaczenia, o ile chodzi o połączenie Zagłębia Dąbrowskiego z Kielcami, oraz innymi miejscowościami, leżącymi na terenie województwa kieleckiego.

Pociąg, wychodzący z Sosnowca o godz. 9.23, przychodzący zbyt późno do Kielce, nie odpowiada potrzebom życia gospodarczego i ma właściwie znaczenie tylko jako połączenie lokalne szeregu miejscowości podmiejskich z Olkuszem, Miechowem, Kielcami czy Radomiem.

Z uwagi na ścisłą łączność gospodarczą i administracyjną Zagłębia Dąbrowskiego z Kielcami, bezwzględnie koniecznym jest pociąg, któryby wychodził z Sosnowca w godzinach rannych między 6 lub 7-mą i przybywając do Kielce również w godzinach rannych (między 9 a 10-tą) umożliwiałby przyjeźdnym do Kielce załatwienie różnorodnych interesów w biurach, urzędach i instytucjach.

Takim dogodnym pociągiem miał być pociąg, wychodzący z Sosnowca o godz. 6.33, a przychodzący do Kielce o 10.10, tymczasem jednak po kilku dniowym kursowaniu, został on unieruchomiony bez zastąpienia go jakimkolwiek bądź innym odpowiadającym mu pociągiem.

Ponadto pociąg ten (tak jak i pociąg powrotny Kielce — Sosnowiec), figurujący w urzęd. rozkładzie jazdy, dopuszczonym przez ministerjum komunikacji do publicznej sprzedaży, cofnięty został nagle bez uprzedniego podania do publicznej wiadomości. Tego rodzaju praktyka, stwarzająca zażenowanie w dziedzinie komunikacji kolejowej wyrządza szkodę zarówno dla pasażerów, korzystających z usług kolei, jak też i samemu przedsiębiorstwu P. K. P.

W ten sam nagły sposób został odwołany pociąg Kielce — Sosnowiec — Katowice, wychodzący z Kielce o godz. 18.15. Był to jedyny pociąg, umożliwiający podróżnym, przybyłym do Kielce w godzinach rannych, powrót do Zagłębia po załatwieniu interesów, pociągiem popołudniowym; zadania tego nie może spełnić pociąg wcześniejszy, gdyż wychodzi on zbyt wcześnie z Kielce (godz. 14.38).

W obecnym więc stanie rzeczy, wyjazd do Kielce, odległych od Sosnowca o 168 km., i powrót po załatwieniu interesów wymaga co najmniej straty 2 nocy i jednego dnia. Zupełnie więc zrozumiałym jest, że to całkowite odcięcie Kielce od Zagłębia Dąbrowskiego odbija się niekorzystnie na stanie interesów gospodarczych, wywołując niezadowolone i rozgoryczone wśród szerokich warstw społeczeństwa.

Ostatnio sprawą należytego połączenia Zagłębia z Katowicami, Kiel-

cami i Radomiem zajęła się izba przemysłowo-handlowa w Sosnowcu, która wystosowała do ministerjum kolei odpowiedni memoriał, uzasadniający konieczność usprawnienia ruchu kolejowego na tym odcinku. W memoriale swym izba podkreśliła, że należyte połączenie tak ważnych ośrodków, jak Górny Śląsk i Zagłębie Dąbrowskie z miastem wojewódzkim posiada kapitalne znaczenie dla życia gospodarczego, zwłaszcza jeśli się uwzględni kierunek ekspansji gospodarczej obu tych Zagłębi, ciężających wybitnie w kierunku wschodnim i północno-wschodnim.

Ze swej strony izba prosi p. ministerja o uwzględnienie postulatów izby, w kierunku przywrócenia pociągu So-

snowiec — Kielce, któryby wychodził z Sosnowca około godz. 7-ej rano, oraz pociąg powrotny Kielce — Sosnowiec, wychodzący z Kielce około godz. 18-ej.

Jednocześnie izba, w zakończeniu swego memoriału, wyraziła zapatrywanie, że — zdaniem jej — najwłaściwszym rozwiązaniem kwestji usprawnienia komunikacji kolejowej na odcinku Katowice — Radom byłoby uruchomienie pociągów lekkich, typu motorowego. Wobec zamierzenia ministerjum komunikacji wprowadzenia tego rodzaju pociągów na niektórych trasach, linja Katowice — Radom winna być traktowana jako pierwsza w dziedzinie tej inowacji.

Strajk na kop. „Grodziec” trwa w dalszym ciągu

PRZYGNĘBIENIE WŚRÓD ROBOTNIKÓW. — DZIŚ DYREKCJA KOPALNI WYPŁACIĆ MA ZALEGŁE ZAROBKI ZA GRUDZIEŃ I STYCZEŃ.

Sytuacja strajkowa na kopalni towarzystwa grodzieckiego w Grodźcu nie uległa większym zmianom. Robotnicy w liczbie około 400 osób prowadzą dalszy strajk, siedząc na powierzchni kopalni — w sali zbornej i w łaźni. Na noc część strajkujących opuszcza teren kopalni i idzie spać do domu.

W czasie ostatnich dwóch dni liczba strajkujących zmniejszyła się o około sto osób. Przebieg strajku jest spokojny. Na twarzach robotników widac duże przygnębienie i wyczerpanie. Dziś, stosownie do zapowiedzi dy-

rekcji kopalni, strajkujący robotnicy mają otrzymać zaległe zarobki za m. grudzień. Dowiadujemy się jednak z drugiej strony, że dyrekcja ma wypłacić również część zaległych zarobków styczniowych. Mówiono o ogólnej sumie 40 tys. zł.

Materiałnie robotnicy są bardzo wyczerpani. Do mieszkań ich rodzin zagłębia głód i nędza. Ciężka dola strajkujących robotników odbiła się głosem cichym wśród kolegów z innych kopalni i postanowili oni swym towarzyskom pracy przyjść z pomocą materialną.

50 groszową opłatę od tonny węgla na rzecz kas brackich w Zagłębiu proponuje C. Z. G.

Jak już pisaliśmy, C. Z. G. wysunął ostatnio projekt skrócenia czasu pracy w górnictwie do 6 godzin dziennie, w związku z zamierzonymi redukcjami robotników i zamykaniem szeregu kopalni.

Jednocześnie C. Z. G. zajął się sprawą unormowania stanu kas brackich w Zagłębiu, które znajdują się w oplakanych warunkach.

Mianowicie C. Z. G. proponuje opodatkowanie każdej wydobytej tonny węgla opłatą 50 groszową na rzecz finansowej sanacji kas brackich.

Kasy te, mimo obniżania głodowych już rent emerytom pracy w górnictwie i podwyższenia wkładek

członkowskich, zbliżają się do ostatecznego bankructwa.

Dotychczas niewiadomo, jakie stanowisko zajmą władze w sprawie kas brackich w Zagłębiu.

Komisja ministerjalna, która bawiła ostatnio na terenie Zagłębia, cały zebrany materiał przedłożyła ministrowi opieki społecznej.

Po dokładnych badaniach i rozważaniach istnienie kas brackich w Zagłębiu unormowane ma być specjalnym rozporządzeniem rządowym.

Ogół górników w Zagłębiu oczekuje na decyzję władz w tej sprawie z dużą niecierpliwością.

Herbatka zespołów robotniczych i uniwersytetów robotniczych im. A. Skwarczyńskiego

W ub. sobotę w pięknie przybranej sali państw. seminarjum naucz. męskiego w Sosnowcu odbyła się wspólna herbatka zespołów robotniczych i uniwersytetów robotniczych im. A. Skwarczyńskiego z Sosnowca, Będzina, Dąbrowy i Czeladzi — z udziałem około 300 osób.

Inauguracyjne przemówienie wygłosił dyr. Wł. Mazur, poczem przemawiali: mecenas Pawelek w imieniu kierownictwa uniwersytetów robotniczych, prezydent m. Sosnowca, p. Józef Kaczkowski w imieniu rady powiatowej BBWR, nac. Nawrocki w imieniu O. M. P., p. Łukasiewicz, kierownik referatu robotniczego przy radzie wojew. BBWR, p. Kantor-Mir-

ski w imieniu związku legionistów i p. Michalski w imieniu uniwersytetu robotniczego im. A. Skwarczyńskiego w Sosnowcu.

W herbatce wzięli udział: starosta Boxa, wiceprezes rady pow. dyr. R. Cholewicki, inspektor szkolny p. St. Luchowicz, przedstawiciele organizacji społecznych, urzędów, prelegenci na uniwersytetach robotniczych i inni.

Mówcy podkreślali fakt zbratania się pracowników społecznych z pośród robotników i pracowników umysłowych, oraz serdeczny nastrój wzajemnego zaufania i braterstwa.

W serdecznym nastroju spędzono mile kilka godzin.

Wtorek
12
Luty

Dziś: Eulalii P.
Jutro: Katarzyny P.
Wschód słońca: 6:5
Zachód słońca: 4:48

RADJO

WARSZAWA.

Wtorek, 12 lutego.

6.45. Kiedy ranne wstają zorze. 6.50. Plyty. 6.52. Gimnastyka. 7.15. Dziennik poranny. 7.35. Chwilka pań domu. 7.40. Zapowiedź programu. 7.50. Koncert reklamowy. 8.00. Komunikat w jęz. franc. 11.57. Sygnał czasu z Warsz. Obs. Astr. 12.00. Hejnał z Krakowa. 12.03. Wiadom. meteor. 12.05. Codzienny Przegląd Pracy Polskiej. 12.10. Koncert zespołowy. 13.00. Dziennik południowy. 13.05. Koncert solistów. 15.30. Wiadomości o ekspozycji polsk. 15.45. Koncert popularny. 16.45. Skazynka PKO. 17.35. Krótki recital skrzypcowy. 17.50. Skrzynka pocztowa techniczna 18.15. Koncert sekstetu. 18.45. Stosunki literackie. 19.00. „To samo, a jednak co innego”. 19.20. Pogadanka aktualna. 19.50. Proche humoru przed mikrofonem. 19.45. Program na dz. nast. 19.50. Wiadom. sport. 20.00. Feljeton muzyczny. 20.15. Wiersze literackie ze Lwowa. 20.45. Dziennik wieczorny. 20.55. Jak pracujemy w Polsce. 21.00. Koncert śląski. 22.00. Koncert reklamowy. 22.15. Muzyka taneczna. 22.45. Rozmowy ze słuchaczami P. R. w jęz. esp. 23.00. Wiadomości meteor. 23.05. Muzyka lekka z Poznania.

KATOWICE.

Wtorek, 12 lutego.

6.45—7.40 Tr. z Warszawy. 7.40 Zapowiedź programu. 7.50 Koncert reklamowy. 11.57 Transmisja z Warszawy. 13.05 Plyty. 15.30 Transmisja z Warszawy. 15.33 Giełda zbożowa. 15.40 Wiadomości bieżące. 15.45 Transmisja z Warszawy. 18.00 Trudności w wychowaniu dzieci od lat 7-11. 18.15 Transmisja z Warszawy. 19.00 Utwory na flet i fortepian. 19.20 Transmisja z Warszawy. 19.45 Program na dzień na stępnny. 19.50 Transmisja z Warszawy. 19.66 Wiadomości sportowe. 20.00 Transmisja z Krakowa, Warszawy i Lwowa. 22.00 Koncert reklamowy. 22.15 Transmisja z Warszawy. 22.45 Recytacje autorskie. 23.00 Transmisja z Warszawy i Poznania.

Z Kielce

(k) Reemigrant z Francji popełnił samobójstwo. Wczoraj na stadionie w Kielcach, obok mleczarni znaleziono wisielca. Ustalono, że jest to Stanisław Snoch, bez stałego miejsca zamieszkania. (Snoch, jak ko reemigrant przybył pół roku temu z Francji i nie mając znaleźć pracy popełnił samobójstwo.

(k) Śmierć w trybach mleczarni. W oświ. Stanawiska, pow. włoszczowskiego, Małczak Jadwiga, służąca ks. proboszcza Snochowskiego, w czasie pracy przy młocarni została porwana przez pas transmisyjny.

Małczakówna wskutek odniesionych ran po 2 godzinach zmarła.

(k) Kurs dla instruktorów rolniczych w Kielcach. W dniach 6, 7, 8, 9 bm., odbył się w Kielcach kurs dla instruktorów rolniczych, zorganizowany przez kielecką izbę rolniczą. Na kurs przybyło 56 delegatów z całego terenu woj. kieleckiego.

Po wykładach urządzona została herbatka towarzyska dla uczestników kursu i pracowników kieleckiej izby rolniczej.

CZY POWRACAJĄCA FAŁA MROZÓW.

Po krótkotrwałym ociepleniu fala mrozów znów powróciła przed kilkoma dniami.

7 bm. najniższa temperatura dnia w Zagłębiu wynosiła 12,8 st. poniżej zera, 8 bm. — 9,8 stop., 9 bm. — 10,2 stop., 10 bm. — 11,8 stop., a wczoraj w Sosnowcu o godzinie 6.44 rano temperatura wynosiła 19,6 stop., w południe 7,4, wieczorem zaś 10,2 stop. poniżej zera. Powracająca fala mrozów, chociażby miała potrwać dłużej, nie wyrządzi większych szkód, bo nie zaskoczy już nikogo. Daje się we znaki płacztwu, które wyczerpane ostrą zimą, ginie masowo.

Z TEATRU.

Typ A

sztuka w 3-oh aktach Marji Morozowicz - Szepekowskiej.

P. Szepekowska napisała dwie bardzo wojownicze sztuki: „Sprawę Moniki” i „Mileżąca siła”, w których mężczyźni przedstawieni są jako egoiści, samolubi, brutale, idjoeci i kretyny, kobiety natomiast wyidealizowane ponad miarę. Według Szepekowskiej, jedynie kobieta reprezentuje człowieczeństwo, ona tylko skupia w sobie wszystkie cnoty i zalety, a więc prawość charakteru, dobroć serca, chęć służenia bliźnim w niedoli, kobieta jest zupełnie samodzielną, w każdej dziedzinie życia daje sobie radę, potrafi wykonywać wszystkie prace, które dotychczas rzekomo tylko mężczyźni zdolni byli wykonać. Mężczyzna jest istotą w życiu kobiety i wogóle społeczeństwa, zbędna, służy jedynie do podtrzymania gatunku, jako zapładniacz.

W nowej swej sztuce, obecnie granej w naszym teatrze, p. Szepekowska, o której plotka warszawska głosi, że kilkakrotnie zmienia już mężów, zajęła wobec sprawy feminizmu i emancypacji stanowisko jakby ironiczne, przewyżczając w sobie doktrynerstwo sufrażystki.

Samo zagadnienie wyprodukowania idealnego typu człowieka za pomocą odpowiednich zabiegów i starań, nie jest nowe. Najlepiej przedstawił je angielski pisarz A. Huxley w powieści pt. „Nowy wspaniały świat” — nie szczędząc przytem ironicznych uwag i złośliwości pod adresem tego rodzaju pomysłów. U Huxley'a ta rzecz potraktowana jest z rozmachem i fantazją, świadcząc o szerokich horyzontach myślowych i wielkiej kulturze umysłowej autora. U Szepekowskiej tych szerokie horyzonty — tego fantazjowania na temat nowych odkryć w dziedzinie biologii i medycyny, — nie zauważymy, rzecz jest ujęta więcej prosto i przyziemnie.

Poza tym problemem spotykamy w sztuce szereg innych, niezmiernie elektrycznych zagadnień z zakresu psychologii kobiety, ponadto płaczą się w tej sztuce jakieś ideologie społeczne, sprawy bezrobocia, proletariatu, prostytucji, ale jest to jakos sztucznie doczepione do głównego problemu sztuki.

Spośród 3 kobiet, występujących w sztuce, najkorzystniejszą i w najlepszym świetle przedstawiona jest prostytutka. To też wydaje mi się przestarzałe. Takie „rewolucyjne” chwytły, idealizujące prostytutkę na tle „cnotliwego” mieszczaństwa, modne były przed wojną, w okresie Przybyszewskiego i t. zw. Młodej Polski w literaturze.

Jako całość, sztuka zmontowana jest pod względem scenicznym zresztą, trzyma uwagę widza przez cały czas w napięciu, co chwilę rozśmiesza publiczność do breml dowiepami i powiedzonkami jednym słowem, powodzenie ma zapewnione. — Niektórych razi zuchwały cynizm, z jakim autorka traktuje najintymniejsze i wstydlive problemy. Istotnie, tak cynicznie o tych rzeczach może pisać tylko kobieta. Młodzież zachwycała się temi, można powiedzieć, ordynarnosciami. Sztuka ma niewątpliwie w stosunku do młodzieży znaczenie uświadamiające, inna sprawa, czy w sposób odpowiedni i z punktu widzenia wychowania — pożądany.

Wykonanie tej sztuki na naszej scenie zasługuje na najwyższe uznanie. Pań: Gersonówna — jako wyzwolona z przesądów malarka, Zelwerowiczówna — jako uczona, reformująca świat za pomocą „aplikowania” sobie typu A i Grzymalanka jako prostytutka — zaprezentowały najwyższą klasę gry sceniczej. Na podkreślenie zasługują staranne i doskonałe charakterystyki p. Zelwerowiczówny. P. Kostrzyński, jako typ A, blondyn, o długich mięśniach (ta liczba mnoga w tym wypadku zamaskowała autorka nieprzystojną aluzją — typowo kobiecą!) miał niezwykle trudną rolę ze względu na niezdecydowany i nieokreślony charakter tej roli w sztuce. Wybrnął z tej trudności szczęśliwie, zyskując uznanie publiczności. Reżyserja p. Golaszewskiego staranna.

(1).

SPORT

WYCHOWANIE FIZYCZNE

Uprzystępnienie łyżwiarstwa rzeszom niezamożnej młodzieży!

Piękna inicjatywa Wilna

Wśród powodzi informacji sportowych jakie, codziennie napływają, informacji mówiących przeważnie o przygotowaniach różnych zawodów ich wynikach — należy wysunąć na pierwszy plan parowierszową „petitową” wzmiankę z Wilna jaka nadeszła w ostatnich dniach.

Sprawa zdawałoby się dobra. Mianowicie na propagandowej ślizgawce — plac Łukiski — każdemu uczniowi szkoły powszechnej, który okaże zaświadczenie szkolne, że posiada stopni niedostatecznych, wypożyczane są łyżwy bezpłatnie.

Od wielu lat, mniejsza o to, słusznie, czy niesłusznie — rozlegają się narzekania, że sport zabiera zbyt wiele czasu młodzieży, że odciąga ją od nauki, że hamuje rozwój umysłowy. Stąd też jeszcze wielu członków ciała nauczycielskiego odnosi się do sportu wrogo, albo lekceważąco, zamykając oczy na chętność prawie po wszechną wśród młodych roczników młodzieży szkolnej.

Być może, że w sporadycznych wypadkach uczniowie, zbyt zaabsorbowani ćwiczeniami colesnymi, bądź grami sportowymi, opuszczają się w nauce. Temu należy przeciwdziałać, ale nie walcząc ze sportem tylko znajdując środki na większe zainteresowanie młodzieży pracą w szkole.

Pomysł wileński — nie wiemy, kto był jego autorem — właśnie z tego względu zasługuje na specjalne wyróżnienie. Daje możliwość bezpłatnego korzystania z łyżwiarstwa tym, którzy wykazują dostateczne postępy w nauce. Przeciwnikom sporu w szkołach zamknięto usta, wykazująco

dowodnie, że uprawianie ćwiczeń fizycznych może być wykorzystane, jako zachęta do lepszego przykładania się do książki. Z drugiej strony uprzystępniono łyżwiarstwo licznym rzeszom niezamożnej młodzieży. Zastosowanie tego pomysłu i

w innych dziedzinach sportu może wydać bardzo pomyślne rezultaty zarówno dla wychowania fizycznego, jak i umysłowego dzieci szkolnych.

Dlatego inicjatywa wileńska zasługuje na gorące poparcie i naśladowanie.

Święto zimy w Kielcach

Wielkie zawody narciarskie i zimowe konkursy hippiczne

W ub. niedzielę na stadionie sportowym w Kielcach odbyły się przy pięknej pogodzie i świetnych warunkach śnieżnych zawody narciarskie i zimowe konkursy hippiczne, urządzone staraniem sekcji narciarskiej WKS. i koła sportu konnego 2 p. a. l.

Bieg narciarski dla panów na dystansie 12 klm. o odznakę sprawności PZN. ukończyło 9 zawodników, bieg narciarski dla juniorów na dystansie 9 km. ukończyło 6 zawodników w czasie od 1 godz. 10 m. do 1 godz. 30 min. Trasa biegu szła pięknym terenem pagórkowym.

Spośród zawodników, którzy ukończyli

bieg — 10 uzyskało warunki do odznaki za sprawność narciarską.

W zimowych konkursach hippicznych dla oficerów pierwsze miejsce zajął por. Wielgórski, II-gie por. Rejek. W konkursie podoficerskim I miejsce zajął ogniomistrz Wolski, II-gie kapral Głowczyński. W biegu skijeringowym I-sze miejsce zajęli: por. Niklas i mjr. Królikiewicz.

Poza tem odbył się bieg patrolowy ze strzelaniem drużyn harcerskich, wyniki którego nie zostały jeszcze obliczone i bieg narciarski na przestrzeni 8 klm. dla pan.

Po zawodach w schronisku narciarskim odbył się dancing towarzyski.

Walne obrady lekkoatletów

W Warszawie odbyły się obrady polskiego związku lekkoatletycznego, w których udziału nie brali delegaci Śląska, Lwowa i Wołynia.

Walne obrady PZLA były pierwszym walnym zgromadzeniem, na którym P. U. W. F. wystąpił już z bardziej konkretnymi planami w dziedzinie swej reformy.

W kwestii przydziału mistrzostw Polski, uchwalono w r. 1935 powierzyć mistrzostwa główne męskie okręgowi białostockiemu, a kobiece krakowskiemu. Na rok 1936 powierzone mistrzostwa męskie okręgowi wileńskiemu, a mistrzostwa kobiece łódzkiemu, zaś na r. 1937 powierzone mistrzostwa męskie okręgowi śląskiemu, a kobiece pomorskiemu.

W sprawie projektu odznaczeń dla za-

służonych działaczy i zawodników, uchwalono regulamin, który przewiduje wybór kapituły, złożonej z 5 osób.

Uchwalono nadto w celu rozszerzenia sportu lekkoatletycznego w najdalszych ośrodkach organizować dni propagandy w dniach 3 maja, 30 maja i we wrześniu, czynić starania o urządzenie kursów dla instruktorów i organizować kluby w miastach, liczących ponad 25 tys. mieszkańców.

Wybory do nowego zarządu dały następujące wyniki: prezes inż. Znajdowski, wiceprezesi pp. Misiński, Szlachciak, Kuchar, członkowie pp.: Baran, Forys Cz., Guhl, Miłobędzka, Szenajch, Weis, Sienkiewicz, Dąbrowski.

POLICYJNY (SOSNOWIEC) — POLONJA (JANÓW) 1:1 (0:0, 1:0, 0:1).

Policyjny w ub. niedzielę rozegrał w Janowie mecz o mistrzostwo B kl. śl. O. Z. H. z Polonją.

Mecz zakończył się wynikiem remisowym 1:1.

Polonja wyrównała w ostatniej tercji ze strzału nieprawidłowego, dlatego też Policyjny wniósł protest.

O ile zarząd śl. OZH. nie uwzględni protestu, wówczas Policyjny rozegra z Polonją finałowy mecz o tytuł mistrza grupy.

Kronika

× Zawody narciarskie w Olkuszu W dn. 10 bm. odbyły się w Olkuszu, pod kierownictwem prof. Rudolfa, zawody narciarskie na przestrzeni 6 klm. o mistrzostwo gimnazjum męskiego w Olkuszu (pierwsze miejsce zdobył uczeń Słomski), oraz na przestrzeni 5 klm. o mistrzostwo szkoły rzemieślniczej w Olkuszu (pierwsze miejsce uczeń Tylkowski).

× Hokej w Olkuszu. W ub. niedzielę na boisku sport. w Olkuszu, odbył się mecz hokejowy pomiędzy drużyną gimn. w Olkuszu, a drużyną fabr. „Wolbrom” z wynikiem 2:2.

× Pięściarz Policyjny (Sosnowiec) — Welgrun otrzymał od zarządu śląskie go OZE. pochwałę za dzielną podstawę na meczu Śląsk — Warszawa.

MISTRZ ŚWIATA W JEŹDZIE SZYBKIEJ NA ŁYŻWACH.

W mistrzostwach akademickich świata w Zurychu, pierwsze miejsce w jeździe szybkiej na łyżwach zdobył Andriksen (Lotwa), widoczny na pierwszym planie.

POLSKA — WĘGRY 9:7 PKT.

W ub. niedzielę w Poznaniu odbył się mecz bokserski o mistrzostwo środkowej Europy, pomiędzy reprezentacją Polski a Węgrami.

Mecz zakończył się zwycięstwem Polski w stosunku 9:7 pkt.

Wyniki poszczególnych walk są następujące.

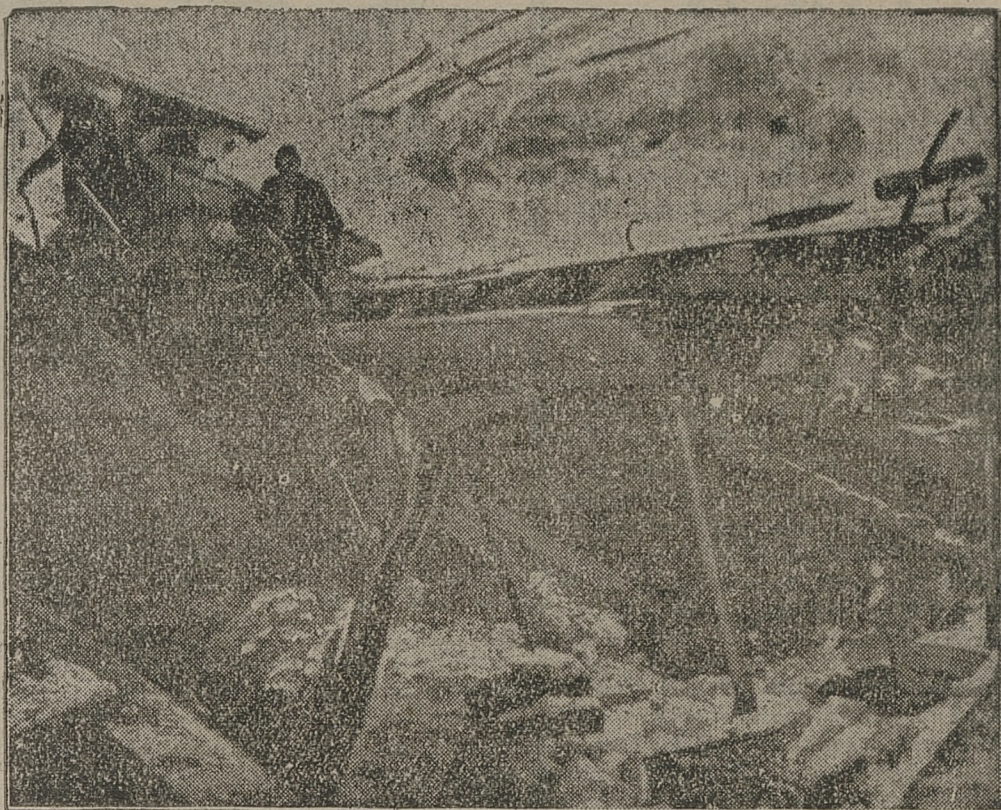
Waga musza: Jarząbek zremisował z Enekeszem II (W.), w. kogucia: Rothole (P.) wygrał na pkt. z Lovasem (W.), Kaj nar przegrał na pkt. z Frigyesem (W.), Si piński wygrał na pkt. z Nemethem (W.), Harangy (W.) pokonał Seweryniaka (P.) na pkt., Majchrzycki (P.) zwyciężył wysoko na pkt. Jelca (W.), Zieliński (P.) przegrał na pkt. z Szigethym, i w wadze ciężkiej: Pilat pokonał przez k. o. węgry Szabo.

ROJALISTKI FRANCUSKIE

Royalistki francuskie w pochodzie — witają ukłonem sztandary.

LAWINY NIOSĄ ŚMIERĆ...

Z całej Europy nadechodzą wiadomości o lawinach śnieżnych. Na zdjęciu lawina zasypała wioskę w Szwajcarii.

Dzisiaj i dni następne!
Najpotężniejszy film religijny. To wielki dramat rozgrywający się w słynnej z cudów miejscowości, LOURDES, p. t.

„Noc cudów”

Niewidziane dotychczas arcydzieło religijne, wspaniałe chóry kościelne, wielka wystawa, reżyserja i wstrząsająca treść.
W rolach głównych: Genialny artysta 7-letni, JEAN BARA, oraz Colette Darleuil, Madeleine Guitty, Gabby Basset, Georges Melchier, Jean Garat i 9-ciu letnia Micheline Mason.
DLA MŁODZIEŻY DOZWOLONE.

Nadprogram: Tygodnik Paramountu i Tygodnik P.A.Ta
Wróćcie: ICH NOCE

Celem szerokiego udostępnienia Szanownej P. T. Publiczności CENY MIEJSC od 25 gr.

KINO ZAGŁĘBIE

DZIS UROCZYSTA PREMIERA
największego arcydzieła filmowego ostatnich lat p. t.

„MOSKIEWSKIE NOCE”

Gigantyczny film o przedwojennej carskiej Rosji wg powieści Piotra BENCIT.
Reżyserji twórcy sowieckiego teatru i kina: Aleksandra GRANOWSKIEGO

Z udziałem słynnej kapeli cygańskiej Alfreda RODE (pamiętnego z filmu „Romanse Cygańskie”).
Chóry cygańskie DMITRIEWICZA
w rolach głównych: Harry BAUR, ANNABELA i P. Richard-WILLM.

Nadprogram Tygodnik Foxa. Początek o 4 pp.

Kino Teatr EDEN

CHOROBY PŁUC

Gruźlica płuc corocznie, nierobiąc różni cy dla płci, wieku i stanu, kosi miliony ludzi. — Przy zwalczaniu chorób płucnych, bronchitów, grypy, uporeczywego męczącego kaszlu i t. p. stosują pp. Lekarzy:

„BALSAM THIOCOLAN - AGE”
który ułatwiając wydzielanie się płwociny wzmacnia organizm i samopoczucie chorego oraz powiększa wagę ciała i usuwa kaszel.

LECZNICA
chor. wenerycznych i skór. „Pomoc”
Sosnowiec, Stenkiwiczka 17 a
Czynna: 10-114-7 pp., w święta: 11-1
Wizyta 5 złotych.

PRZEWROT W KINEMATOGRAFII
Najnowszy wynalazek zastosowany w Polsce! Pierwszy artystyczny dubbing polski

CONRAD VEIDT i inni artyści amerykańscy mówią po polsku w filmie p. t.

Siostra Marta jest szpiegiem

Dramat o silnym napięciu
W rolach tyt:
MADELEINE CARROL, HERBERT MARSHALL.
Początek o godz. 4-cj.

KINO PALACE

Zarząd Miejski w Sosnowcu, na zasadzie rozporządzenia wykonawczego z dnia 3.XI 1927 r. do ustawy o rozbudowie miast (Dz. U. N. 106, poz. 913), wzywa należące do związków rewizyjnych spółdzielnie mieszkaniowe i spółdzielnie budowlano - mieszkaniowe, oraz organizacje zawodowe pracowników i robotnicze, stowarzyszenia i związki lekarzów, mające siedzibę na terenie m. Sosnowca, aby w terminie do dnia 18 lutego br. do godziny 10-cj zgłosili do Zarządu Miejskiego (Biuro Główn.) po 2 kandydatów na członków Komitetu rozbudowy Miasta: wyboru których dokonać ma Rada Miejska z pośród zgłoszonych osób.

Prezydent Miasta J. Kaczkowski.
Sosnowiec, dnia 11 lutego 1935 r.

DROBNE OGŁOSZENIA
KUPNO I SPRZEDAŻ

Wanny, wanienki
nasiadówki prakki balje cynkowe kofy na bieliznę nasady kominowe wirujące WIA DRA AUTOMATYCZNE dla celi sanitarnych w wielkim wyborze. Ceny bardzo przystępne A. Hesse. Sosnowiec, Orła 11 tel. 4-58.
APARATURA dźwiękowa kompletna z projektorem, używana w dobrym stanie ekazyjnie do sprzedania. Wiadomość Grodzkie K/Bedzina, 3-go Maja 1, Banasik.

POCIĄG SAMOCHODOWY.

W Hamburgu skonstruowano „pociąg” samochodowy, pędzony parą, jak to widzimy na zdjęciu.

BILARD kregielkowy nowy sprzedam tanio. Sosnowiec, Pogoń, Pszenna 14.

POSADY; PRACE

MASZYNISTKI póżezoszenie do stop mogą się zgłosić do fabryki „Ida” Katowice, Stawowa 3.
PRZYJME uczenie do ondulacji. Wiadomość w administracji „Expresu”.
300 ZŁ, dam osobie, która wyrobi posadę stałą szofera. Łaskawe zgłoszenia piśmienne do administracji pod „Szofer”.

ZGUBIONE DOKUMENTY

PLATEK MARJAN zgubił legitymację zasiłkową wydaną przez PUPP, w Sosnowcu.
STANISŁAW TABAK zgubił legitymację bezrobotnia wydaną przez magistrat Dąbrowy Górń.
ŚLIWIŃSKIEMU JANOWI zaginęły legitymacje w gmachu Dyrekcji Kolejowej w Warszawie. Jedna wydana przez Stowarzyszenie byłych więźniów politycznych w Sosnowcu Nr. 1775/4. Druga wydana przez Związek Inwalidów wojennych w Sosnowcu Nr. 586.

ROZNE

POCZUKOST, pożyczki 6000 zł. na 1 hipoteke nowego domu wartości 110.000 zł. — Piśmienne zgłoszenia do „Expresu Zagłębia” pod „Hipoteka”.